

HAARP

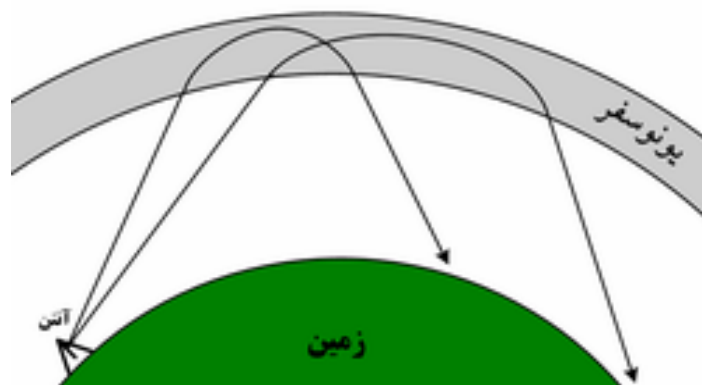
High-frequency Active Auroral Research Program

هآرپ چیست ؟

برنامه پژوهشی یونوسفر فعال با فرکانس بالا **High Frequency Active Auroral Research Program** معروف به هآرپ به یک پروژه پژوهشی است که در سال ۱۹۹۳ برای بررسی و پژوهش درباره لایه یونوسفر با استفاده از امواج رادیویی ELF/ULF/VLF تأسیس شده است.

این تأسیسات مشترکاً توسط نیروی هوایی آمریکا، نیروی دریایی آمریکا، دانشگاه آلاسکا در فیربنکس، و نزدیک به ۱۵ دانشگاه آمریکایی دیگر اداره و استفاده می شود. شرکت سازنده این تأسیسات، شرکت BAE Advanced Technologies است.

این سیستم در حال حاضر از یک مجموعه آنتن های مخصوص شامل ۱۸۰ برج آنتن آلومینیومی به ارتفاع ۲۳/۵۰ متر تشکیل شده که بر روی زمین پهناوری به مساحت ۲۳۰۰۰ متر مربع در آلاسکا نصب شده است. این آنتن ها امواج مافوق کوتاه ELF/ULF/VLF را با ۳/۶ مگاوات ERP تولید کرده و به یونوسفر می فرستند.

هآرپ در اصل پروژه ای علمی است و از طریق آن دانشمندان با ایجاد تغییراتی در یونوسفر که دورترین و ناشناخته ترین بخش جو زمین است امکان مطالعه در مورد آن را پیدا کرده و آن را به صورت یک آزمایشگاه طبیعی درمی آورند. هآرپ این کار را با امواج رادیویی فرکانس بالا که توسط رادارهای خود منتشر می کند،

انجام می‌دهد. بخشی از این امواج در ارتفاع ۱۰۰ تا ۳۵۰ کیلومتری از سطح زمین جذب شده و باعث افزایش شتاب الکترون‌ها در آن منطقه و در نتیجه گرم شدن یونوسفر می‌شوند.

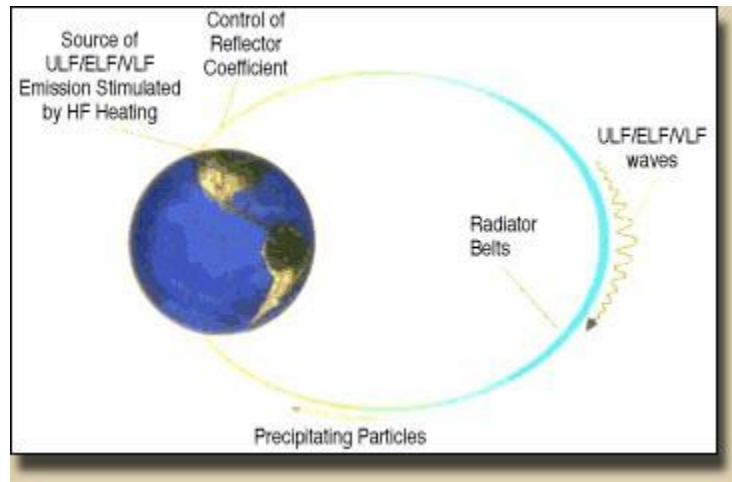
دانشمندی به نام دکتر برنهارت بیش از هشت آزمایش را از سال ۱۹۸۵ تا به امروز با استفاده از موتورهای زیرسیستم مانور مداری شاتل فضایی (OMS) انجام داده است تا یونوسفر را با تزریق گازها با شدت زیاد مانند اگزوز و با سرعت بالا به جو فوقانی تغییر دهد. نتایج این سوختگی موتور اختصاصی با استفاده از رادارهای VHF و UHF در Arecibo در پورتوریکو ثبت شده است، و نیز در جزایر مارشال، ماساچوست و پرو. در حال حاضر، دکتر برنهارت محقق اصلی برنامه آزمایش انتشار آئروسول باردار (CARE) است که برای مطالعه پراکندگی رادار از الکترون‌ها در مجاورت ذرات باردار که «پلاسمای غبارآلود» مصنوعی را تشکیل می‌دهند، طراحی شده است.

در تأسیسات HAARP بود که اولین شفق‌های شمالی ساخته دست بشر به نمایش گذاشته شد.

هآرپ در دوران جنگ سرد با این هدف راه‌اندازی شد که روش‌هایی را برای ارتباط با زیردریایی‌های مجهز به سلاح اتمی کشف کند. این زیردریایی‌ها در آن زمان اهمیت استراتژیکی فراوانی داشتند، چرا که اصل «تضمین نابودی متقابل» در جنگ هسته‌ای را محقق می‌ساختند. اما این پروژه حتی از قبل از ساخت خود با شایعات فراوانی در مورد هدف و کاربردهای آن گره خورده است. تئوری‌های توطئه گوناگونی در مورد آن مطرح شده و از انتشار پرتوهای مرگ تا کنترل ذهن به آن نسبت داده شده است. تکمیل هآرپ حدود دو دهه طول کشیده و ۲۵۰ میلیون دلار هزینه‌های ساخت و عملیاتی آن بوده است.

در سال‌های اخیر به خصوص سال جاری در بین مردم و دانشمندان سوالات بسیاری درمورد استفاده نادرست و خصمانه از هارپ علیه برخی کشورها از جمله ایران، برای ایجاد خشکسالی و کم آبی و نیز سیلاب و ... بوجود آمد که هنوز مورد بررسی است و به واقع دانشمندان تاکنون نتوانسته اند به رازها و ناشناخته های آن به طور شفاف و صریح پی ببرند و قطعاً درستی یا نادرستی این را اثبات کنند.

تاریخچه و کاربردها

پروژه هارپ در اصل برای تسهیل ارتباطات زیردریایی‌های مجهز به سلاح اتمی طراحی شد. در زمان جنگ سرد زیردریایی‌هایی سوخت هسته‌ای مجهز به موشک‌های دارای کلاهک اتمی آمریکا و شوروی در آب‌های عمیق حرکت کرده و یک بازی پیچیده پنهان شدن و جستجو کردن یکدیگر را به راه انداخته بودند. آن‌ها با رفتن به زیر آب خود را از شناسایی مخفی می‌کردند، اما با این کار امکان ارتباط با آن‌ها کم می‌شد. یکی از راه حل‌هایی پیشنهادی برای این مشکل، استفاده از الکتروجت‌ها بود؛ یعنی انتشار ذرات باردار در یونوسفر مانند یک آنتن واقعی عمل کرده و امکان فرستادن پیام به زیردریایی‌ها را فراهم می‌کند. وقتی در اواسط دهه ۱۹۸۰ این فرضیه به‌طور آزمایشگاهی ثابت شد تلاش برای ساخت تأسیساتی به این منظور هم آغاز شد. در آن زمان نیروی هوایی آمریکا در حال برچیدن سایت‌های راداری بود که وظیفه رهگیری بمبافکن‌های شوروی را داشتند. یکی از این تأسیسات در گاکونا قرار داشت که مکان ایده‌آلی برای ساخت تأسیسات هارپ بود. در این مرکز نیروی دریایی امکان بررسی امواج ELF را داشت و یک گرم‌کننده یونوسفری هم برای دانشمندان فراهم می‌شد، ضمن این‌که ادامه حیات این تأسیسات نظامی را در آلاسکا تضمین می‌کرد.

آلاسکا . تأسیسات مرتبط با هارپ

با این وجود حتی پیش از آغاز ساخت هارپ بحث‌هایی در مورد این که چنین تأسیساتی برای چه منظور ساخته و استفاده خواهد شد، در گرفت. تد استیونس سناتور وقت آلاسکا در یک کنفرانس خبری در سال ۱۹۹۰ گفت که با این تأسیسات، انرژی شفق شمالی به زمین آورده می‌شود و مشکل کمبود انرژی زمین حل خواهد شد؛ که ادعای او با موجی از تمسخر همراه شد. پسر یک نماینده دیگر آلاسکا هم گفت که هارپ در واقع یک سیستم دفاع موشکی است. به گفته نیکلاس پادولوس از مؤسسان هارپ این اشتباهات به این دلیل بود که یکی از مشاوران شرکت سازنده هارپ قابلیت‌های احتمالی بسیار عجیبی را در مورد این اختراع به ثبت رسانده بود. برای مثال این که از تکنولوژی مشابه هارپ می‌توان به عنوان یک سپر دفاعی برای تبدیل گاز طبیعی به میکروویو استفاده کرد که می‌توانند موشک‌های شوروی را سرنگون کنند. به گفته پادولوس این ادعا حتی در گروه مشورتی دفاعی جیسون مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت به عنوان «چرندیات» کنار گذاشته شد.

با فروپاشی شوروی اهمیت ارتباط با زیردریایی‌ها کاهش یافت و حامیان تأسیس هارپ کاربردهای دیگری را برای این پروژه مطرح کردند تا توجیهی برای ادامه ساخت آن باشد. برای مثال پیشنهاد شد در مورد قابلیت امواج برای نقشه‌نگاری سنگرهای زیرزمینی دشمن همچون سنگرهایی که کره شمالی از آن استفاده می‌کند، مطالعه شود.

در سال ۲۰۰۲ نیز پیشنهاد شد تا در مورد امکان استفاده از تأسیسات هارپ برای مقابله با تأثیرات منفی یک انفجار اتمی در ارتفاع بالای جو زمین مطالعه شود. چنین انفجاری با آزاد کردن الکترون‌های با انرژی بالا، ماهواره‌های نزدیک به زمین را در خطر قرار خواهد داد. یک سناریوی عجیب این است که اگر کره شمالی در جریان یک درگیری نظامی اقدام به شلیک موشکی با کلاهک اتمی کند که در ۱۲۰ کیلومتری زمین منفجر شود. در این صورت اتمسفر پر از الکترون‌های قاتلی می‌شود که در طول چند روز سیستم الکترونیکی تمام ماهواره‌های نزدیک به زمین را از بین می‌برند و این به معنای خسارتی چند صد میلیارد دلاری است. در چنین

حالتی آیا با انتشار امواج رادیویی می‌توان این الکترون‌ها را از اتمسفر خارج کرد یا نه. به گفته مدیر برنامه هارپ با توجه به کمبود داده‌ها در این حوزه هیچ‌کس نمی‌تواند با اطمینان بگوید آیا چنین کاری ممکن است یا خیر! چون این تئوری جلوتر از مشاهدات عملی است. یک گروه از دانشمندان نیوزیلندی هم در مقاله‌ای در سال ۲۰۰۶ نوشتند که هر نوع تلاشی برای از بین بردن آثار رادیواکتیو انفجار اتمی در جو به اختلال بیشتر در سیستم‌های ارتباطی و ناوبری منجر می‌شود. برخی نیز معتقدند مقابله با انفجار اتمی در جو کاری غیرواقعی است. فیلیپ کوئل از مدیران سابق آزمایشگاه لایومور و از آزمایش‌کنندگان ارشد سلاح‌ها در دوره بیل کلینتون می‌گوید: «به عقیده من تحقیقات علمی برای فهم بهتر از یونوسفر تلاشی باارزش است اما کسی نمی‌داند چه میزان انرژی برای انتقال الکترون‌ها لازم است یا تزریق چنین انرژی عظیمی چه تغییراتی در یونوسفر ایجاد خواهد کرد.

نظریه‌های توطئه :

تاکنون نظریه‌های توطئه متعددی در مورد خطرات پروژه یا استفاده از این تأسیسات به‌عنوان یک سلاح عنوان گردیده‌است. از ایجاد وقوع زمین‌لرزه‌های متعدد در مناطق مختلف جهان، تا کنترل آب و هوا، ادعاهای مختلف در مورد پروژه هارپ عنوان گردیده‌است. مشهورترین این نظریات توطئه از طرف گزارش روزنامه پراودا در روسیه و نیز هوگو چاوز در سال ۲۰۱۰ مطرح گردید که در آن مدعی شدند آمریکا با این تأسیسات زمین‌لرزه ۲۰۱۰ هائیتی را خلق کرد. پرس تی‌وی گزارش یک وب‌سایت ونزوئلایی را به نقل از منبعی روسی با عنوان ناوگان شمالی روسیه به عنوان یک گزارش تأیید نشده نقل کرد که نیروی دریایی آمریکا قصد داشته با استفاده از پروژه هارپ زلزله‌ای را در ایران ایجاد کند که اشتباهاً هائیتی مورد اصابت امواج زلزله‌ساز آن قرار گرفت. در این گزارش به تئوری‌های توطئه متعدد دیگری که در مورد هارپ مطرح شده از جمله ارتباط آن با زمین‌لرزه ۲۰۰۸ سیچوان در چین و زمین‌لرزه ۶٫۵ ریشتری کالیفرنیا اشاره کرده بود.

در سال ۲۰۰۲ هم ۹۰ نماینده دومای روسیه درخواست کرده بودند تا ممنوعیتی برای انجام پروژه‌های ژئوفیزیکی عظیم همچون هارپ وضع شود، چون این برنامه قادر خواهد بود به یک سلاح تمام و کمال نظامی تبدیل شود که با انتشار حجم عظیمی از امواج رادیویی فرکانس بالا قدرت تأثیرگذاری بر کل کره زمین را دارد. به گفته آن‌ها این جهش نظامی از نظر کیفی قابل مقایسه با جهش بشر از سلاح‌های فلزی به سلاح‌های آنتشین یا سلاح‌های متعارف به بمب اتمی خواهد بود. به ادعای آن‌ها این برنامه نظامی قادر به تخریب ارتباطات رادیویی، و تجهیزات فضاپیماها و راکت‌ها است، احتمال وقوع تصادفات خطرناکی در شبکه‌های الکتریکی و خط لوله‌های نفت و گاز را بالا می‌برد و می‌تواند تأثیر منفی بر سلامتی مردم تمام مناطق بگذارد. به‌طور مشابه، برخی نیز مدعی هستند که توفان کاترینا توسط تأسیسات مشابه روس‌ها ساخته شده تا به آمریکا ضرر بزند.

با این که امکان کنترل آب و هوا و غیره توسط پروژه‌هایی مثل هارپ از طرف افرادی چون جسی ونتورا با عنوان «نظریات توطئه» مورد بررسی قرار گرفته، اما منابع متعدد دیگری نیز، از جمله نیروی هوایی آمریکا این مباحث را به گونه ای دیگر مورد بررسی قرار داده‌اند.

اما با این که چنین موضوعاتی از طرف منابع مختلف بسیاری مطرح گردیده‌اند، هیچ گونه سند یا مدرک مستدل علمی در پشتیبانی از تأثیرات هارپ و ادعاهای مربوطه تا کنون در مجامع علمی مطرح یا منتشر نگردیده، و توسط بسیاری از منتقدین، «افسانه و نظریات توطئه‌انگیز اطلاق گردیده‌اند.

تأسیسات سورا در روسیه با هارپ قابل قیاس است . این پایگاه همچنین محلی بود که روس ها نسخه موشک هسته ای خود را آزمایش کردند

در سال ۱۹۹۹، کمیسیون روابط خارجه و امنیت و دفاع اروپا در گزارشی به پارلمان اروپا از احتمال استفاده از هارپ به عنوان یک سلاح ابراز نگرانی کرد و خواستار پایبندی به مفاد قطع نامه های سازمان ملل در این باره گردید. با این حال اتحادیه اروپا در نروژ، و روسیه در نیژنی نووگورود نیز تأسیسات مشابهی در حال فعالیت دارند که از هارپ پر قدرت تر هستند. به گفته روزنامه روسی پراودا در سال ۲۰۰۵، «در حالی که سیاستمداران روسی در مورد پروژه هارپ کماکان ابراز وحشت می کنند، اما به این نکته کاملاً بی توجهند که روسیه تأسیسات همانندی در ۱۵۰ کیلومتری شمال نیژنی نووگورود دارد که دارای قدرت مشابه با تأسیسات هارپ است، و مدت هاست مورد استفاده دانشمندان روسی بوده است.

در مقایسه با هارپ ۳/۶ مگاواتی، سایر تأسیسات مشابه جهان بر حسب **Effective Radiated Power** عبارتند از :

- EISCAT در نروژ با قدرت ۱۳۰۰ مگاوات
- فرستنده صدای آمریکا در دلانو در کالیفرنیا با قدرت ۳۰ مگاوات
- SURA یا Radiophysical Research Institute در روسیه با قدرت ۱۹۰ مگاوات
- آرسیبو با قدرت ۲۰ مگاوات

- HIPAS یا High Power Auroral Stimulation Observatory آزمایشگاه پلاسمای دانشگاه یوسی‌ال‌ای UCLA در فیربنکس با قدرت ۷۰ مگاوات

در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۰ دکتر احد وظیفه رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی ایران با تکذیب شائبه‌های عقیم‌سازی ابرها، گفت: تاسیسات هارپ ارتباطی به لایه‌های اتمسفر ندارد.

ایشان با تاکید بر این که مدل‌های عددی فعلاً این وضعیت را نشان می‌دهند، در رابطه با شایعات مربوط به عقیم‌سازی ابرها و سامانه هارپ، افزود: این‌ها فقط شایعه است که متأسفانه توسط برخی مطرح می‌شود. هارپ تأسیساتی است که در آلاسکا راه‌اندازی شده و امواجی را برای آزمایش و مطالعه بر روی لایه یونوسفر یا لایه‌های بالایی جو، ارسال می‌کند. این امواج هیچ ارتباطی به اتمسفر که در آنجا ابر تشکیل می‌شود، ندارد.

وی مهم‌ترین عامل بروز این وضعیت آب و هوایی را تغییر اقلیم عنوان کرد و گفت: تغییر اقلیم باعث تغییر الگوهای متداول آب و هوایی و خشک‌تر شدن مناطق خشک مانند ایران شده است.

وی در این باره به مثالی اشاره کرد و ادامه داد: تغییر اقلیم در یک نمونه باعث سیل پاکستان شد که حدود ۱۰۰۰ نفر تلفات جانی داشت. یا سیل سال گذشته در تهران و استان فارس. این‌ها پدیده‌های ناشی از تغییرات گسترده اقلیمی هستند.

اطلاعات بیشتر را از کتاب‌ها و مجلات و سایت‌های زیر می‌توانید کسب نمایید:

- https://en.wikipedia.org/wiki/High-frequency_Active_Auroral_Research_Program
- **"HAARP Fact Sheet"**. HAARP. 15 June 2007. Archived from [the original](#) on 7 October 2009. Retrieved 27 September 2009.
- **"Purpose and Objectives of the HAARP Program"**. HAARP. Archived from the original on 1 October 2009. Retrieved 27 September 2009.
- **"About HAARP"**. University of Alaska Fairbanks. Retrieved 5 February 2022.
- Cole, Dermot (14 May 2014). "Air Force prepares to dismantle HAARP ahead of summer shutdown". Anchorage Daily News. Archived from the original on 17 May 2014.
- Rozell, Ned (6 September 2015). "Under new management, Alaska's HAARP facility open for business again". Alaska Dispatch News. Retrieved 10 September 2015.
- Washington, District of Columbia 1800 I. Street NW; Dc 20006. "Turkey-Syria earthquakes were natural disasters, not geoengineered". [politifact.com](#). Retrieved 26 February 2023.

- Streep, Abe (18 June 2008). "The Military's Mystery Machine: The High-frequency Active Auroral Research Program, or HAARP, has been called a missile-defense tool and a mind-control device. The truth is a bit less ominous". *Popular Science*. Retrieved 12 December 2012.
- Naiditch, David (Spring 2003). "Is baked Alaska half-baked?". *Skeptic Magazine*. Retrieved 25 January 2010.
- Weinberger, Sharon (16 May 2014). "US ionospheric research facility to close". *Nature*. doi:10.1038/nature.2014.15243. S2CID 124572280. Retrieved 18 August 2014.
- "HAARP Facility Shuts Down". ARRL. Retrieved 16 July 2013.
- Byrd, Deborah (16 July 2013). "Crazy weather? You can't blame HAARP anymore". *EarthSky*, 16 July 2013. Retrieved 17 July 2013.
- Anderson, Ben (18 July 2013). "Alaska's controversial HAARP facility closed – will it come back online?". *Alaska Dispatch*. Retrieved 18 July 2013.
- Brumfiel, Geoff (10 June 2014). "Bye-Bye to the Home of a Favorite Internet Conspiracy Theory". *NPR*. Retrieved 11 June 2014.
- Cole, Dermot (2 July 2014). "HAARP closure postponed until 2015". *Alaska Dispatch News*. Retrieved 3 June 2015.
- McCoy, Robert (2015). "Future Operations of HAARP with the UAF's Geophysical Institute". *AGU Fall Meeting Abstracts*. American Geophysical Union Fall Meeting 2015. Bibcode:2015AGUFMAE22A..07M. AE22A–07. Retrieved 10 September 2015.
- Hambling, David (12 January 2010). "Pentagon scientists target Iran's nuclear mole-men". *Wired*. Retrieved 18 December 2018 – via www.wired.com.
- Pedersen, Todd R.; Gerken, Elizabeth A. (2005). "Creation of visible artificial optical emissions in the aurora by high-power radio waves". *Nature*. 433 (7025): 498–500. Bibcode:2005Natur.433..498P. doi:10.1038/nature03243. ISSN 1476-4687. PMID 15690034. S2CID 3056957.
- Hysell, D. L.; Miceli, R. J.; Kendall, E. A.; Schlatter, N. M.; Varney, R. H.; Watkins, B. J.; Pedersen, T. R.; Bernhardt, P. A.; Huba, J. D. (2014). "Heater-induced ionization inferred from spectrometric airglow measurements". *Journal of Geophysical Research: Space Physics*. 119 (3): 2038–2045. Bibcode:2014JGRA..119.2038H. doi:10.1002/2013JA019663. ISSN 2169-9402. S2CID 129590018.
- Kendall, Elizabeth; Marshall, Robert; Parris, Richard Todd; Bhatt, Asti; Coster, Anthea; Pedersen, Todd; Bernhardt, Paul; Selcher, Craig (2010). "Decameter structure in heater-induced airglow at the High frequency Active Auroral Research Program facility". *Journal of Geophysical Research: Space Physics*. 115 (A8): n/a. Bibcode:2010JGRA..115.8306K. doi:10.1029/2009JA015043. ISSN 2156-2202.
- Cohen, M. B.; Inan, U. S.; Golkowski, M. A. (June 2008). "Geometric modulation: A more effective method of steerable ELF/VLF wave generation with continuous HF heating of the lower ionosphere". *Geophysical Research Letters*. 35(L12101): n/a. Bibcode:2008GeoRL..3512101C. doi:10.1029/2008GL034061.
- Reeve, W.D. (2008). "The Lunar Echo Experiment (Part 1)". *Radio User*. 3 (8): 56–58. ISSN 1748-8117.

- Reeve, W.D. (2008). "The Lunar Echo Experiment (Part 2)". Radio User. 3 (9): 56–57. ISSN 1748-8117.
- "NRL Scientists Produce Densest Artificial Ionospheric Plasma Clouds Using HAARP" (Press release). U.S. Naval Research Lab. 25 February 2013. Archived from the original on 2 March 2013. Retrieved 5 April 2013. Using the 3.6-megawatt high-frequency (HF) HAARP transmitter, the plasma clouds, or balls of plasma, are being studied for use as artificial mirrors at altitudes 50 kilometers below the natural ionosphere and are to be used for reflection of HF radar and communications signals. Past attempts to produce electron density enhancements have yielded densities of 4×10^5 electrons per cubic centimeter (cm^3) using HF radio transmissions near the second, third, and fourth harmonics of the electron cyclotron frequency. This frequency near 1.44 MHz is the rate that electrons gyrate around the Earth's magnetic field. The NRL group succeeded in producing artificial plasma clouds with densities exceeding 9×10^5 electrons cm^3 using HAARP transmission at the sixth harmonic of the electron cyclotron frequency.
- Bailey, Patrick; Worthington, Nancy (27 July 1997). "History and applications of HAARP technologies: the High Frequency Active Auroral Research Program". IECEC-97 Proceedings of the Thirty-Second Intersociety Energy Conversion Engineering Conference (Cat. No.97CH6203). IEEE. pp. 1317–1322 vol.2. doi:10.1109/IECEC.1997.661959. ISBN 0-7803-4515-0. S2CID 108467419.
- Barr, R.; Llanwyn Jones, D.; Rodger, C.J. (2000). "ELF and VLF radio waves". Journal of Atmospheric and Solar-Terrestrial Physics. 62 (17–18): 1689–1718. Bibcode:2000JASTP..62.1689B. doi:10.1016/S1364-6826(00)00121-8.
- "Chapter 2". Opportunities for High-Power, High-Frequency Transmitters to Advance Ionospheric / Thermospheric Research (Report of a Workshop). National Academies Press. National Academy of Sciences, Engineering, and Medicine. 2014. doi:10.17226/18620. ISBN 978-0-309-29859-9. Retrieved 8 February 2017.
- Streep, Abe (July 2008). "Ionospheric manipulation made easy". Popular Science. Vol. 273, no. 1. pp. 61–63. Retrieved 8 February 2017.
- Technical Information. HAARP (Report). University of Alaska. 12 April 2007. Archived from the original on 2 October 2009. Retrieved 27 September 2009.
- The HAARP Antenna Array. HAARP (Report). University of Alaska. Archived from the original on 15 April 2007. Retrieved 27 September 2009.
- Details of the HAARP Antenna Design. HAARP (Report). University of Alaska. Archived from the original on 13 May 2007. Retrieved 27 September 2009.
- "The HAARP IRI As Described in the EIS". 17 May 2007. Archived from the original on 25 September 2009. Retrieved 27 September 2009.
- "Phases of Completion of the IRI". HAARP. Archived from the original on 1 May 2007.
- "HAARP IRI Performance Calculator". 10 May 2010. Archived from the original on 19 April 2010. Retrieved 10 May 2010.
- Link text Archived 3 December 2010 at the Wayback Machine
- B. Isham; C. La Hoz; M. T. Rietveld; F. T. Djuth; T. Hagfors; T. Grydeland (October 2000). "High Latitude HF-Induced Plasma Turbulence". The First S-RAMP Conference. Archived from the original on 8 November 2011. Retrieved 27 September 2009.

- Rosalie Bertell, Background on the HAARP Project. Global Policy Forum, 5 November 1996
- Michel Chossudovsky, Climate Manipulation as a War Weapon, p181-182. In William Krehm, Meltdown : Money, Debt and Wealth of Nations : how Zero Inflation Policy is Leading the World's Monetary and Economic Systems to Collapse : an Anthology from the First Decade of Economic Reform], COMER Publications, 1 January 1999
- Baird, Austin (20 September 2011). "HAARP conspiracies: Guide to most far-out theories behind government research in Alaska". Alaska Dispatch. Retrieved 21 February 2022.
- Flock, Elizabeth (29 October 2012). "Conspiracy Theorists Say Obama Engineered Hurricane Sandy". U.S. News & World Report. Retrieved 8 December 2012.
- Shachtman, Noah (20 July 2009). "Strange New Air Force Facility Energizes Ionosphere, Fans Conspiracy Flames". Wired Magazine. Retrieved 17 April 2011.
- "About us - Dr. Nick Begich". Archived from the original on 18 May 2011. Retrieved 2 June 2011.
- "EU clashes with US over atmosphere tests". physicsworld.com. IOP Publishing, 27 February 1998. 27 February 1998. Retrieved 10 May 2020.
- Baenen, Jeff. "Ventura seeks out conspiracy theories at Alaska station". Juneau Empire. Archived from the original on 14 December 2013. Retrieved 17 October 2011.
- Josh Clark and Charles W. "Chuck" Bryant (9 December 2014). "How The Hum Works". Stuff You Should Know (Podcast). Blucora. Retrieved 10 December 2014.
- Croizé, Jean-Paul (2004). Climat: la fausse menace ?. Chatou: Carnot. p. 129. ISBN 978-2-84855-004-6.
- "The HAARP Project and non-lethal weapons". www.europarl.europa.eu. 9 February 1998. Retrieved 27 June 2023.
- THEORIN, Maj Britt. "Report on the environment, security and foreign policy (Hughes procedure) - Committee on Foreign Affairs, Security and Defence Policy | A4-0005/1999 | European Parliament". www.europarl.europa.eu. Retrieved 27 June 2023.
- Zak, Annie. "Georgia men plotted attack on Alaska aurora research facility to 'release souls,' detective says". Anchorage Daily News. Retrieved 2 January 2017.
- Buckets, Re-Essa. "Suspected terrorists believe research facility controls minds, traps souls". WALB news. Archived from the original on 29 August 2018. Retrieved 2 January 2017.
- Weinberger, Sharon (23 April 2008). "Atmospheric physics: Heating up the heavens". Nature. 452 (7190): 930–2. doi:10.1038/452930a. PMID 18441549.
- Weinberger, Sharon (25 April 2008). "The Strange Life and Times of HAARP". Wired Magazine. Retrieved 21 January 2010.
- Rosen, Yereth (25 August 2016). "HAARP's new owner holds open house to prove facility 'is not capable of mind control'". Anchorage Daily News. Retrieved 18 December 2018.
- "Truth or Fake - HAARP: Watch out for this conspiracy theory on climate change". France 24. 8 November 2022. Retrieved 27 June 2023.
- "La manipulation du climat peut-elle déclencher une nouvelle guerre froide?". www.heidi.news (in French). Retrieved 27 June 2023.
- Cockerell, Isobel (17 February 2023). "Turkey-Syria earthquake was made in Alaska, say conspiracists". Coda Story. Retrieved 27 June 2023.

- "'This is so crazy': conspiracists blame US research unit for Turkey quake". South China Morning Post. 18 February 2023. Retrieved 27 June 2023.
- Rédaction, La (24 March 2011). "HAARP : ce qu'il faut savoir avant de se mettre à fantasmer". Conspiracy Watch | L'Observatoire du conspirationnisme (in French). Retrieved 27 June 2023.
- Raven Software (2004). X-Men Legends (GameCube, PS2, Xbox). Activision. Scene: HAARP Facility Mission Briefing. Level/area: HAARP Facility. Professor Xavier: 'With the aid of Cerebro, I've learned The Brotherhood is en route to Alaska. It appears their destination is the facility for the High Frequency Active Auroral Research Program - also known simply as HAARP.'
- Raven Software (2004). X-Men Legends (GameCube, PS2, Xbox). Activision. Level/area: HAARP Facility.
- Raven Software (2004). X-Men Legends (GameCube, PS2, Xbox). Activision. Scene: Conversation with Iceman after returning from the HAARP mission. Level/area: X-Mansion. Iceman: 'Yeah, I guess there was a lot of equipment at the facility that had nothing to do with studying the Aurora Borealis...Professor X thinks the government might be using it as a hi-tech headquarters for storing sensitive information - stuff they don't want regular people to know about.'
- Raven Software (2004). X-Men Legends (GameCube, PS2, Xbox). Activision. Scene: Conversation after the boss battle with Toad. Level/area: HAARP Facility. Toad: 'Okay, okay...look, Mystique wanted a location that was stored on the computers here.'
- Raven Software (2004). X-Men Legends (GameCube, PS2, Xbox). Activision. Scene: Conversation with Nightcrawler after the Nuclear Power Plant mission. Level/area: X-Mansion. Nightcrawler: 'We're trying to discover how Mystique knew to go to the HAARP facility to find the location of Magneto's prison.'
- "Seven Days Season 1 Episodes". TV Guide. Fandom. Retrieved 21 June 2023.